

Den Haag

Jaarverslag 2024

Gemeenteraad en Griffie gemeente Den Haag

Voorwoord

Terugblik griffier op 2024: Een druk jaar

Hierbij bied ik u het jaarverslag 2024 aan van de gemeenteraad en de griffie van Den Haag.

De gemeenteraad vertegenwoordigt de Haagse bevolking, bepaalt in hoofdlijnen het gemeentebestuur en controleert of het college van burgemeester en wethouders het beleid goed uitvoert. De gemeenteraad wordt hierbij ondersteund door de griffie.

In dit jaarverslag blikken fracties terug op het afgelopen politieke jaar. Hieronder treft u een aantal belangrijke punten aan waar alle raadsleden en de griffie mee te maken hebben gekregen in 2024.

Het thema werkdruk van raadsleden blijft onverminderd actueel. In 2024 vergaderde de gemeenteraad 18 keer, terwijl er normaal gesproken ongeveer 14 vergaderingen zijn. Hoewel dit minder vergaderingen zijn dan in 2023, is de gemiddelde vergaderduur toegenomen. Ook bij de commissies is het aantal vergaderingen aanzienlijk gestegen. Daarom heeft de raad een werkgroep ingesteld om voorstellen te doen voor het verminderen van de vergaderdruk en het aanpassen van het vergaderschema en het

Reglement van Orde. De toegenomen (werk)druk was ook het thema van de jaarlijkse raadsconferentie, die na het zomerreces in Muzee plaatsvond.

Om aan de toenemende en veranderende vraag vanuit de gemeenteraad te voldoen is er in 2023 een organisatieontwikkeling binnen de griffie gestart. Door meer door-groeimogelijkheden en nieuwe functies te creëren, wil de griffie een aantrekkelijke werkgever blijven in de huidige krappe arbeidsmarkt. In 2024 is deze reorganisatie afgerond. In het najaar van 2024 heeft de Haagse raad een werkgeverscommissie griffie ingesteld. Deze commissie bestaat uit drie raadsleden, waarvan ten minste één of twee leden van het presidium.

Uit de raadsenquête Amare bleek dat er behoefte is aan een raadsadviseur die de raad inhoudelijk adviseert over grote projecten. In de zomer van 2024 is de eerste raadsadviseur bij de Haagse griffie begonnen. In het najaar heeft de raad twee raadsrapporteurs benoemd op het dossier Den Haag Zuidwest, waarmee invulling is gegeven aan een andere aanbeveling uit de raadsenquête Amare.

Om flexibeler te zijn in de opzet van commissievergaderingen is in 2024 een ingrijpende verbouwing van de commissie-zaal voorbereid. Deze zaal kan daarmee als volwaardig alternatief voor de raadzaal

gebruikt worden. Ook is in 2024 de vervanging van audiovisuele voorzieningen in de raadzaal voorbereid. Bij beide projecten wordt goed gekeken naar de toegankelijkheid voor mensen met een beperking.

In het voorjaar van 2024 is het actieplan participatie en democratie gepresenteerd. Een raads werkgroep heeft zich gebogen over acties die de betrokkenheid van inwoners bij de lokale democratie kunnen vergroten en het vertrouwen in de gemeentepolitiek kunnen versterken. Diverse acties zijn al ondernomen: het scholenprogramma is uitgebreid met een activiteit voor middelbare scholen en MBO's en in het najaar is er een bijeenkomst georganiseerd met bewonersorganisaties.

Tegelijk met de meerjarenbegroting 2025 is het actieplan opkomstbevordering gepresenteerd. Dit actieplan is opgesteld door de burgemeester in samenspraak met het presidium, en bevat voorstellen voor opkomstbevorderende acties in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 2026. Dit plan bevat activiteiten die zowel door de unit Verkiezingen als de griffie van de gemeenteraad in gang worden gezet, in nauwe samenwerking en onderlinge afstemming met de stadsdelen.

In september is het burgerinitiatief 'referendum uitbreiding betaald parkeren' ingediend, ondersteund door bijna

15.000 handtekeningen. In november heeft de raad besloten het initiatief in behandeling te nemen en het college gevraagd een startnotitie op te stellen. Dit was de eerste keer dat er een burgerinitiatief voor een referendum werd ingediend. De raad heeft uiteindelijk besloten de startnotitie niet in behandeling te nemen.

Wilt u meer weten over de gemeenteraad en de griffie? Actuele informatie vindt u op denhaag.nl/gemeenteraad. Hier kunt u ook de vergaderingen van de raad en commissies rechtstreeks volgen en achteraf terugzien. Of volg de gemeenteraad op social media: Facebook, Instagram, X, Bluesky, Threads, LinkedIn en Youtube. Natuurlijk kunt u de griffie ook mailen of bellen: griffie@denhaag.nl of (070) 353 31 31.

Ik wens u veel leesplezier!

Lilianne Blankwaard-Rombouts
Griffier

Inhoudsopgave

Voorwoord	2	Overige commissies	33
De gemeenteraad in 2024	4	Raadswerkgroep Participatie en Democratie	34
Raadsleden over 2024	8	Democratische participatie van jongeren	35
De fracties blikken terug	17	Communicatie en Participatie	37
De stad vertelt	25	De raad in cijfers	39
Het presidium	28	Gemeenteraad Den Haag 2024 in cijfers	40
College van burgemeester en wethouders	29	De griffie	41
Raadscommissies	30		

De gemeenteraad in 2024

De gemeente Den Haag wordt bestuurd door de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders. De gemeenteraad is het hoogste bestuursorgaan van de gemeente. De raad vertegenwoordigt de bevolking, stelt de hoofdlijnen van het beleid vast en controleert het college. Hagenaars vanaf 18 jaar kiezen om de vier jaar rechtstreeks de leden van de gemeenteraad. In 2022 is de huidige gemeenteraad gekozen.

Burgemeester Jan van Zanen feliciteert Chris van der Helm met zijn onderscheiding.

2024

In 2024 is de Haagse raad 18 keer in vergadering bijeengekomen.

Tijdens deze gemeenteraadsvergaderingen zijn meer dan 900 moties en amendementen ingediend, waarvan ongeveer de helft is aangenomen.

Meer informatie over de vergaderduur en raadsinstrumenten die tijdens deze vergaderingen zijn ingezet, is te vinden op [pagina 39](#).

Veranderingen in de raad

- Op 25 januari nam de Haagse raad afscheid van raadslid Gideon van Meijeren (Forum voor Democratie). Hij vertrok uit de raad wegens een verhuizing naar een andere gemeente. De vervanger van Gideon van Meijeren is Massimo Etalle, die al actief was als fractievertegenwoordiger namens Forum voor Democratie.
- Op 4 april werd Jan Willem van den Bos beëindigd als raadslid voor de Partij voor de Dieren. Hij verving raadslid Hanneke Schmeets, die wegens ziekteverlof tijdelijk terugtrad. Omdat Hanneke Schmeets in het zomerreces besloot te stoppen als raadslid, is Jan Willem van den Bos in september opnieuw beëdigd als haar definitieve vervanger.
- Op 25 april werd afscheid genomen van VVD-raadslid Chris van der Helm. De nestor van de raad nam na 14 jaar raadslidmaatschap afscheid, omdat het raadslidmaatschap niet te combineren is met zijn nieuwe baan. Van der Helm ontving de Gouden Vroedschapspenning en een Koninklijke onderscheiding.
- Op 30 mei werd Noud Dumoulin beëdigd als nieuw raadslid bij de fractie van de Haagse VVD. Hij is de opvolger van Chris van der Helm.
- Op 20 juni nam PVV-raadslid Sebastian Kruis afscheid van de Haagse raad. Hij werd bij de verkiezingen voor het Europees Parlement verkozen tot Europarlementariër, en stopte daarom als raadslid. Hij blijft wel fractievertegenwoordiger voor de Haagse PVV. Kruis ontving de vroedschapspenning. Nick Kaptheijns volgt Kruis op als PVV-raadslid in de Haagse raad. Hij was al fractievertegenwoordiger en werd in deze vergadering beëdigd als raadslid.

- In het najaar is Marije Mostert toegetreden tot het presidium. Zij vervangt Dennis Groenewold, die heeft besloten zich terug te trekken omdat het lidmaatschap daarvan niet meer te combineren valt met zijn nieuwe nevenfunctie als zijinstromer in het onderwijs. Ralf Sluijs is verkozen als nieuwe voorzitter van het presidium. Meer informatie over het presidium vindt u op [pagina 28](#).

Partijwissels

In het zomerreces maakte raadslid Martin van den Goorbergh bekend dat hij de VVD-fractie verliet. Hij ging verder als de onafhankelijke eenmansfractie onder de naam Groep van den Goorbergh.

Woensdag 27 november maakten twee raadsleden van PvdA en CDA bekend dat zij overstappen naar Hart voor Den Haag. Daarmee verloor de coalitie van D66, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA, CDA en DENK haar meerderheid. Het college heeft aangegeven aan te blijven als minderheidscollege. Omdat de coalitie nog maar 22 van de 45 raadszetels heeft, is er voortaan steun van een of meerdere oppositiepartijen nodig om voorstellen door de raad aangenomen te krijgen.

Nieuwe fractievertegenwoordigers

In 2024 zijn er 6 nieuwe fractievertegenwoordigers beëdigd. Een fractievertegenwoordiger mag zijn of haar fractie vertegenwoordigen in commissievergaderingen. Kamal Abrazi komt de fractie van DENK Den Haag versterken.

Albert Tuit, Benjamin Broekhuizen en Evan Clark komen de Haagse VVD versterken.

Redmer Marck is beëdigd als fractievertegenwoordiger voor de Haagse PvdA.

Bastiaan Meijer is de SP komen versterken.

Nieuwe ombudsman

In het voorjaar werd Carina van Eck voorgedragen als de nieuwe gemeentelijke ombudsman van Den Haag en Leidschendam-Voorburg. Ze werd in april beëdigd in de Haagse raad. Van Eck is een ervaren jurist. Voor haar beëdiging werkte zij als rechter-plaatsvervanger bij de rechtbank van Amsterdam. Ook was ze jarenlang bestuurslid bij [Discriminatie.nl](#) regio Amsterdam en Lid van het College voor de Rechten van de Mens. Ze volgt Addie Stehouwer op, die sinds 1 januari 2020 de ombudsman was van Den Haag en Leidschendam-Voorburg.

Ombudsman Carina van Eck tijdens haar beëdiging.

Raadsconferentie

Op 20 september hebben de leden van de Haagse gemeenteraad op verschillende plekken op Scheveningen vrijwilligerswerk verricht. Bij woonzorgcentrum Bosch en Duin gingen een aantal raadsleden bloemschikken met ouderen. In het Westbroekpark werd gesnoeid en geschoffeld. Bij stadsboerderij 't Waaygat werden ouderen in de watten gelegd. En bij YMCA hielpen raadsleden in de keuken en bij de ontvangst van bezoekers.

De activiteiten waren onderdeel van de raadsconferentie van de gemeenteraad.

De raadsconferentie is een jaarlijks terugkerende heidag van de Haagse raad.

Deze raadsconferentie met als thema Minder druk werd voorbereid door een werkgroep onder leiding van raadslid Hinke de Groot. Er werd onder andere gesproken over de (werk)druk, vergaderinstrumenten en integriteit.

Dit was de tweede keer dat er tijdens de raadsconferentie ook een vrijwilligersactiviteit op het programma stond. Daar ligt een aangenomen motie aan ten grondslag van de SP en Hart voor Den Haag. Deze partijen deden in 2021 het voorstel om voortaan een gezamenlijke vrijwilligersactiviteit in te plannen om de onderlinge samenwerking te versterken.

Bij stadsboerderij 't Waaygat werden pannenkoeken geserveerd.

Herdenkingen

Bij het overlijden van oud-raadsleden of oud-wethouders worden deze in de gemeenteraad herdacht. In 2024 werd stilgestaan bij het heengaan van de volgende personen.

Albert Peereboom Voller. Dhr. Peereboom Voller zat in de raad van 1987 tot 2002, en was daarmee bijna 15 jaar actief als raadslid namens de VVD. Ook voor en na zijn raadslidmaatschap zette hij zich in voor een beter lokaal bestuur.

Jan Schuller. Dhr. Schuller was raadslid namens de PvdA van 1999 tot 2006. De burgemeester memoreerde dat hij zich als raadslid inzette voor de leefbaarheid in Regentesse-Zuid door de aanpak van de parkeeroverlast, woonvoorzieningen voor ouderen met vormen van zorg op maat en voor voldoende opvang voor zwerfjongeren.

Nico Dijkhuizen. Dhr. Dijkhuizen zat vanaf 1978 namens het CDA in onze gemeenteraad. In 1983 werd hij wethouder van Economische Zaken. In 1987 belandde het CDA, na decennia in het college te hebben gezeten, in de oppositie, met dhr. Dijkhuizen als fractieleider. Om in 1989 weer plaats te nemen in het college als wethouder Volkshuisvesting, Sport en Recreatie. Zijn grootste wapenfeit als wethouder was volgens de burgemeester de prachtige Sportcampus Zuiderpark, die onze stad rijk is.

Ries Smits. Dhr. Smits was twee periodes raadslid namens het CDA: van 1998 tot 2002, waarvan de laatste twee jaren als fractievoorzitter, en van 2006 tot 2010. In de tussentijdse periode was hij wethouder Nieuwe gebieden en Duurzaamheid. Hij werd genoemd om zijn grote betrokkenheid, hoffelijkheid én humor. Opvallend was dat Ries bij het uitoefenen van zijn taak als raadslid steeds bijzondere aandacht had voor de historie van Den Haag.

Harrie Kampf. Dhr. Kampf was raadslid namens GroenLinks van 1992 tot 1998. De burgemeester memoreerde dat hij zeer veel hechtte aan correcte bejegening van bewoners door de overheid. Ook na zijn vertrek als raadslid bleef hij betrokken bij de lokale politiek. Hij was tot 2021 bestuurslid van de Vereniging van oud-raadsleden van Den Haag, en werd ook voorzitter van de bewonersorganisatie in zijn Stationsbuurt.

Ook werd stilgestaan bij het overlijden van politiek verslaggever Maarten Brakema. Brakema was een bekende volger van de lokale politiek hier in Den Haag, eerst namens het AD, toen nog Haagsche Courant, en daarna voor Omroep West. Het laatste jaar voor zijn overlijden werkte hij voor stadsomroep Den Haag FM. Hij was een vaste bezoeker van onze raadsvergaderingen.

Op woensdag 18 december werd bij de start van de raadsvergadering stilgestaan bij de gevolgen van de explosie op 7 december in een portiekflat in de wijk Mariahoeve. Ter nagedachtenis aan de slachtoffers werd een moment van stilte gehouden.

De gemeenteraad staat stil bij de ramp aan de Tarwekamp.

Integriteit

In 2024 is een protocol vermoeden integriteitsschending raadsleden Den Haag vastgesteld door de raad. Met dit protocol wordt de werkwijze beschreven bij een vermoedelijke integriteitsschending door een raadslid of een fractievertegenwoordiger. Het biedt de melder bescherming, het betrokken raadslid een eerlijke procedure en de uitvoerders van de procedure duidelijke handvaten.

In 2024 is op verzoek van het presidium van de Haagse gemeenteraad door bureau BING onderzoek gedaan naar het lekken van het Haags Akkoord 2023-2026. BING heeft getracht te achterhalen op welke wijze informatie over de resultaten van de coalitieonderhandelingen voortijdig (voordat de raad daarover geïnformeerd is) openbaar is geworden. Er zijn door BING geen concrete aanwijzingen gevonden over welke betrokkene informatie heeft gedeeld met de media.

De gemeenteraad heeft het rapport van BING in september 2024 ontvangen.

Meldingen integriteit in 2024

Er zijn in 2024 geen meldingen van het vermoeden van een integriteitsschendingen door een raadslid of fractievertegenwoordiger ontvangen.

Externe vertrouwenspersoon Gemeente Den Haag voor griffie en gemeenteraad

De griffie van gemeente Den Haag maakt sinds 2022 gebruik van de inzet van een externe vertrouwenspersoon van het CAOP voor de eigen medewerkers, fractie-medewerkers en medewerkers van de rekenkamer en medewerkers van de ombudsman. In 2024 was CAOP'er Sjoerd van der Lek de vaste externe vertrouwenspersoon.

Meldingen in 2024

In 2024 zijn er geen meldingen geweest bij de externe vertrouwenspersoon.

Andere inzet externe vertrouwenspersoon

De inzet van de externe vertrouwenspersoon in 2024 richtte zich op het vergroten van bewustwording en het delen van kennis. Dit is vormgegeven door het geven van een presentatie over de rol van de externe vertrouwenspersoon en het bespreken van casuïstiek.

Twee specifieke sessies werden georganiseerd om deze doelen te realiseren:

- Op 15 oktober voor griffiemedewerkers, medewerkers rekenkamer en ombudsman.
- Op 2 december voor fractiemedewerkers.

Tijdens deze bijeenkomsten lag de nadruk op de rol van de externe VP, integriteitsbewustzijn en het bieden van handvatten voor het omgaan met relevante vraagstukken en casussen.

Raadsleden over 2024

Richard de Mos

Hart voor Den Haag is verbijsterd over de uitbreiding van de zero-emissiezone, die ondernemers en de Scheveningse in het

nauw drijft. Het college mist empathie en houdt geen rekening met de torenhoge kosten voor ondernemers en de overbelasting van het stroomnet. Bovendien is ook de consument de klos, ondernemers zullen meerkosten immers op hen doorberekenen.

Dit buitenproportionele plan moet teruggedraaid worden. Iets wat wij als speerpunt in de aankomende verkiezingen aanhouden.

Rita Verdonk

Hart voor Den Haag vindt de grootschalige opvang in de stad totaal onverantwoord en wil dat er een streep gaat door de plannen van

dit minderheidscollege. Bewoners worden niet meegenomen in het proces en moeten dansen naar de pijpen van het college.

We zien het bij het Haga-ziekenhuis en recenter nog in Laak, waar nu 250 asielzoekers geplaatst worden in een overbelaste wijk. Hart voor Den Haag wil dat het college stopt met de opvang en eens naar de bewoners luistert.

Ralf Sluijs

Het grootste klimaatprobleem in onze stad is het ondernemersklimaat. Namens Hart voor Den Haag heb ik opnieuw hard geknokt

voor eerlijke nadeelcompensatie voor lokale ondernemers die door gemeentelijk geklungel in de (financiële) ellende zijn beland. Want als de gemeente schade veroorzaakt, dan moet diezelfde gemeente natuurlijk gewoon betalen. Als woordvoerder Economie blijf ik onvermoeibaar werken aan een beter ondernemersklimaat. Het is en blijft een ongekende eer om iedere dag de bewoners en ondernemers van Den Haag te mogen vertegenwoordigen en voor hun belangen op te komen.

Arjen Dubbelaar

Den Haag, met haar prachtige gebouwen en rijke geschiedenis, is voor mij de mooiste stad van Nederland. Als trotse Hagenaar zie

ik dat onze stad voor grote uitdagingen staat die we samen moeten aangaan. Met de groei die op ons afkomt, is het essentieel dat we onze eigen inwoners centraal stellen. Laten we samenwerken aan een toekomst waarin elke Hagenaar kansen krijgt en zich kan ontwikkelen.

Rachid Guernaoui

We zien al maanden hetzelfde toneelstuk: activisten blokkeren de A12, de politie sleept ze één voor één weg en daarna lopen ze

lachend weer naar huis. Dit is een klap in het gezicht van alle Hagenaars die dagelijks vaststaan door deze gekkigheid. Wat ons betreft is het klaar. Lik op stuk: niet wegdragen, maar direct beboeten!

Coen Bom

Laten we niet vergeten dat de Keizerstraat ook de plek is waar het Koninkrijk min of meer is ontstaan. In 1813... Constant Martini weet

het nog goed, kwam daar de Prins aan land.

Constant Martini

Meepraten is in Den Haag participatie, maar dat is niet wat wij willen. Wat ons betreft is participatie meebeslissen als het

over je eigen buurt of straat gaat. Stop met de fopstenen en geef de wijken geld en middelen.

Jelle Meinesz

15.000 mensen zijn op een schofterige manier behandeld! In de startnotitie heeft het minderheidscollege er écht alles aangedaan

om het burgerinitiatief volledig uit te kleden. Partijen hebben pure angst voor de burger en de uitkomst van het referendum. Zij schromen daarom niet om de democratie de nek om te draaien

en ervoor te zorgen dat het vertrouwen in de politiek nog verder afnemen zal. Maar goed, volgend jaar komt het mooiste referendum!

Carlos Martinez van Andel

2024 eindigde heftig. In Mariahoeve verloren 6 mensen het leven door de aanslag aan de Tarwekamp.

De bewoners van het gebouw raakten in één klap alles kwijt: hun huis, bezittingen en een groot deel van hun leven. Waar Mariahoeve normaal een rustige wijk is, waren we opeens wereldnieuws. Als bewoner van Mariahoeve al 20 jaar lang raakten de gebeurtenissen mij diep. Tegelijkertijd was het mooi te zien hoe de wijk direct in actie kwam om de getroffen gezinnen te helpen. Hart voor Den Haag blijft zich inzetten zodat Mariahoeve de aandacht krijgt die het verdient.

Mairan Sewtahal

Deze kille benadering vanuit de gemeente blijft maar doorgaan. Nu wordt er gewerkt aan een verhuizing van de stichting naar een nieuwe locatie, maar er wordt geen

rekening gehouden met de hoge kosten en de enorme inspanning die dit vraagt van een vrijwilligersorganisatie. Verhuizen wil de organisatie echt doen wanneer de nieuwe aangewezen locatie volledig gerenoveerd is en als alle afspraken conform op papier staan. Toch moeten ze gedwongen per 1 juni hun huidige pand verlaten. Waar is de empathie vanuit de gemeente voor deze belangrijke bewonersorganisaties?

Ismet Bingöl

Het was een bewogen jaar waarin ik mij hard heb ingezet om de verkeersveiligheid en de doorstroming van verkeer in de

Schilderswijk en Transvaal te verbeteren. Het grootste succes was het tegenhouden van de verkeersplannen rondom het Hobbemaplein. Ik ben trots dat we bewoners en ondernemers hebben gesteund en dat we ons inzetten voor een schonere en leefbare Stad.

Marieke van Doorn

Van problemen met overbewoning in Rustenburg-Oostbroek tot gevaarlijke snelwegen die dwars door woonwijken lopen in

Benoordenhout. Onze fractie vergadert met regelmaat in de wijk om van bewoners direct te horen wat er speelt en wat er beter kan. Dat levert een grote hoeveelheid bijzonder waardevolle informatie op. Bovendien zien we dat bewoners het ook waarderen dat ze met politici in hun wijk kunnen praten. Dus de kans is groot dat u de D66 fractie binnenkort ook bij u in de wijk tegen gaat komen!

Caroline Verduin

Ouders laten zich niet overtuigen door folders, maar wel door echte verhalen van mensen zoals zij. Daarom willen we ervaringsdeskun-

digen inzetten om via buurthuizen, sportclubs en scholen in gesprek te gaan over vaccineren. Daarnaast moet de communicatie veel duidelijker: geen overweldigende stapels papieren, maar per levensfase gerichte informatie. En we moeten glashelder zijn over de risico's van niet-vaccineren, terwijl we desinformatie

hard aanpakken. Vaccineren is geen luxe—het gaat om de gezondheid van onze kinderen én de hele stad.

Marije Mostert

Eindelijk! Na jaren van klachten en protesten wordt een coffeeshop uit de Weimarstraat verplaatst. Dit is geweldig nieuws voor

duizenden bewoners die al te lang overlast ervaren. De Weimarstraat was de 'MC Wietdrive' van de regio, met racende auto's, afval en parkeerproblemen. D66 pleit al jaren voor een eerlijke spreiding van coffeeshops. Eén shop in een wijk is prima, vijf is te veel. Dit is een belangrijke stap, maar we zijn nog niet klaar. Nu is het Zeeheldenkwartier aan de beurt. Op naar de volgende!

Dennis Groenewold

We moeten niet schromen om grote, lange termijn ambities te hebben. De klimaatverandering is hier en raakt Den Haag

direct: hevige regenbuien zorgen voor wateroverlast, terwijl hete zomers de stad onleefbaar maken. Meer groen is dé oplossing, maar we moeten ook slimmer

omgaan met water. Daarom pleit ik voor een Haags Deltaplan: een slim systeem van waterberging om regenwater op te slaan en in droge periodes te gebruiken. We hebben nu de kans om de stad klaar te maken voor de toekomst. Laten we die grijpen, voordat het te laat is.

Yousef Assad

Om de klimaatdoelen te halen, is het alle hens aan dek. We mogen niet blind vliegen en hopen dat het goed komt.

Daarom willen we een klimaat-dashboard en een jaarlijkse klimaatrapportage, zodat we precies weten waar we staan en kunnen bijsturen als dat nodig is. Ook moeten bewoners beter betrokken worden bij het klimaatbeleid, want deze uitdaging kunnen we niet alleen vanuit het stadhuis oplossen. Ons initiatiefvoorstel 'Stuur op klimaat' is met een ruime meerderheid aangenomen. Nu kunnen we Den Haag gericht en effectief duurzamer maken.

Andrew van Esch

Odesa is in veel opzichten een Den Haag aan de Zwarte Zee, en Den Haag een Odesa aan de Noordzee.

Onze delegatie onderzocht welke Oekraïense stad we het beste kunnen helpen met wederopbouw, en Odesa kwam als meest geschikte stad naar voren. We delen een rijke cultuur, een belangrijke haven en een historische rol. Dit bezoek was intens, emotioneel, maar ook inspirerend. Den Haag wil niet alleen over vrede praten, maar ook bijdragen. Nu is het aan de gemeenteraad om deze samenwerking mogelijk te maken en echt verschil te maken voor Odesa.

Joren Noorlander

Waarom luisteren we bij nieuwbouw alleen naar de mensen die al een huis hebben? De woningzoekenden zijn degenen die er

straks gaan wonen, dus juist hun stem moet meetellen. Met een woningzoekendenraad willen we ervoor zorgen dat ook starters, jonge gezinnen en ouderen die een passendere woning zoeken kunnen meepraten over hun toekomstige huis. Het gaat niet alleen om bouwen, maar om

de juiste manier van bouwen. Alleen door naar alle groepen te luisteren, creëren we een stad die echt past bij de behoeften van alle Hagenaars.

Peter Mekers

We pakken de leegstand aan! Vanaf 2026 wordt leegstand strafbaar, en de gemeente gaat hierop handhaven.

Ik kan niet uitleggen dat duizenden woningen leegstaan terwijl zoveel mensen een huis zoeken. Met een leegstandsverordening verplichten we eigenaren om panden te verhuren of te verkopen. In Amsterdam leverde een vergelijkbare aanpak bijna 700 woningen op. Als we hier ook maar half zo succesvol zijn, krijgen honderden Hagenaars een huis. Dit is een grote overwinning voor heel Den Haag. Nu is het tijd om door te pakken!

Lotte van Basten Batenburg

2024 is het initiatiefvoorstel 'Inspraak, ook bij opvang' aangenomen. Een voorstel dat ervoor zorgt dat er

altijd in gesprek wordt gegaan met bewoners en ondernemers, om daarna pas een definitief besluit te maken over een opvanglocatie. Ik ben ervan overtuigd dat, wanneer je écht luistert naar de zorgen van bewoners, het uiteindelijk zorgt voor een beter plan en meer draagvlak.

Caroline Peek

Dit jaar heb ik mij namens de Haagse VVD ingezet voor veilige sport- en schoolroutes, goed openbaar vervoer, maar ook voor het

behoud van parkeerplekken in onze stad. De stad groeit, maar dit college verwijderd te pas en te onpas parkeerplekken waardoor bewoners steeds langer moeten zoeken naar een parkeerplaats. Daarom heb ik dit jaar voorstellen ingediend om parkeerplaatsen te behouden, maar bijvoorbeeld ook dat de ondernemers bij de Hoefkade een ontheffing krijgen voor de pollers.

Rutger de Ridder

Een van de grote dossiers van 2024 die speelde in de Haagse raad is het erfpacht-dossier. Daar gaat veel mis, tot op de dag van vandaag. Gevallen van de stijging van de jaarlijkse canon van 80 naar 7600 euro zijn geen uitzondering als er niet wordt ingegrepen. Voor de Haagse VVD staat het volgende vast: 1) de kosten van erfpacht moeten omlaag, 2) het systeem moet transparanter, 3) de waardebepaling moet geen discussie over zijn, en 4) de rente moet schokvast zijn, mensen mogen niet voor verrassingen komen te staan.

Minke Hofstra

Meer mensen uit de bijstand op weg naar een betaalde baan is iets waar ik me graag sterk voor maak. Zo heb ik in 2024 het voorstel gedaan: 'springplank uit de bijstand'. Het project heeft aangetoond dat een combinatie van dagbesteding en begeleiding effectief kan zijn in het helpen van uitkeringsgerechtigden om stappen te zetten richting werk of scholing. En dat is wat we willen, want werken is leuk en het zorgt ervoor dat je meedoet in onze

samenleving. Dit voorstel komt uit de gemeente Groningen en is daar bewezen effectief. Ook in Den Haag gaan we dit doen.

Anthony Uduba

In 2024 heb ik mij ingezet voor een Den Haag Zuidwest waar iedereen die wil, de kansen krijgt om het maximale uit zichzelf te halen. Dat heb ik mede gedaan met een initiatief om alle jongeren 'aandeBak' te helpen. Dit initiatief verbindt jongeren in Zuidwest die moeite hebben met een baan vinden aan werkgevers in sectoren als zorg, techniek en veiligheid: hier hebben we juist mensen nodig! Ook ontspannen is belangrijk, en mijn voorstel om de HDV-velden ruimere openingstijden te geven is ook aangenomen! Zo maken we ook Den Haag Zuidwest elke dag beter.

Noud Dumoulin

In 2024 ben ik in de raad gekomen namens de Haagse VVD. Een trots moment. Het voelt nog elke dag als een enorme eer dat ik de inwoners van Den Haag mag verte-

genwoordigen in de Haagse raad. Dat heb ik onder meer gedaan door aandacht te vragen voor verlichting in de voor de inwoners van het Maanplein die in het donker zaten vanwege straatverlichting dat niet werkte, dat is gelukkig inmiddels verholpen waardoor het weer een stukje veiliger is op straat.

Chris van der Helm

In 2024 nam ik na veertien jaar afscheid van de gemeenteraad. Ik heb het raadswerk altijd met veel plezier gedaan en me naar hartenlust ingezet voor mijn geboortestad. Veilige stoepen met recht liggende tegels, meer natuur in de wijk door bijvoorbeeld groene gevels, goed geïsoleerde woningen en de manege in de Bosjes van Pex die belangrijk is voor de buurt; daar heb ik me dit jaar vol voor ingezet. Met succes: er komen meer groene gevels bij, de manege is behouden en de straten en groen in Loosduinen zijn verder opgeknapt. Afsluitend kan ik alleen maar zeggen, het raadswerk is fantastisch!

Maarten De Vuyst

Veilig verkeer is letterlijk van levensbelang. Ik ben er trots op dat we daar afgelopen jaar echt goede stappen in gezet hebben: zo gaan er door een afdoening van mijn motie meer dan 100 straten naar een maximumsnelheid van 30 kilometer per uur. Dit zorgt voor schonere, veiligere en ook mooiere straten! Daarnaast maken we het centrum en de kust schoner en veiliger door het invoeren van een zero emissie-zone, fantastisch nieuws voor zowel mens als natuur. Speerpunten voor komend jaar blijven veilig verkeer en schone lucht; maar de promotie van ADO staat misschien wel het hoogst op de agenda...

Hera Butt

Ik heb me ook in 2024 met passie ingezet als volksvertegenwoordiger. In 2024 heb ik dat bijvoorbeeld gedaan door het indienen van een manifest tegen moslimhaat. Te veel mensen in onze stad hebben hier last van. Verder kan ik niet accepteren dat de mensen op de Vaillantlaan nog steeds de meest vervuilde lucht van Den Haag hebben. Ik heb daar moties over inge-

diend en ik blijf daar scherp op in 2025. En natuurlijk zijn wij solidair met mensen in nood zoals mensen op de vlucht en dakloze mensen, en onze inzet daarvoor gaat uiteraard door in 2025.

Lenne Baboeram

Een stad is pas echt sterk als alle bewoners een fatsoenlijk inkomen, goede gezondheid en toegang tot ondersteuning hebben. Ik blijf mij inzetten voor een eerlijker Den Haag, waar armoede niet thuishoort—ook niet voor werkende armen. Gemeentelijke loketten moeten toegankelijker en een structureel basisinkomen is nodig. Gezondheidsverschillen moeten kleiner, met meer focus op preventie. Mijn motie 'Welzijn op Recept' is nu stadsbreed ingevoerd, en ik volg de uitvoering nauwlettend. Structurele oplossingen zijn essentieel voor eerlijke kansen. Daar blijf ik mij onverminderd voor inzetten.

Isabel Bos

Seksuele gezondheid is een essentieel onderdeel van een gezonde stad. We zien een zorgelijke trend in het dalende condoom-

gebruik onder jongeren, en daarom werken we samen met scholen, de GGD en jongeren zelf om hier iets aan te doen. Ook blijft de toegankelijkheid van hiv-preventiemedicijn PrEP een aandachtspunt: niemand zou dit medicijn moeten mijden vanwege financiële drempels. We zetten ons in om seksuele gezondheid voor iedereen laagdrempelig en bespreekbaar te houden, zodat Den Haag een stad blijft waar iedereen zich veilig voelt.

Vincent Thepass

Het is dit jaar eindelijk gelukt om een leegstandsverordening te realiseren, waarmee langdurige leegstand strafbaar wordt.

Daarmee gaan we als Den Haag voor het eerst langdurige leegstand aanpakken, bijvoorbeeld met boetes voor eigenaren die panden lang leeg laten staan. Dat is hoog tijd, want duizenden leegstaande woningen tijdens een wooncrisis is misdadig. Ook hebben we geregeld dat

het aantal woningen voor dakloze mensen die al lang vast zitten in de opvang, wordt verdubbeld. Onze volgende stap: de regels uitbreiden, zodat we ook lege kantoren kunnen aanpakken. Zo blijven we strijden tegen de wooncrisis!

Robin Smit

De politiek kent veel hectiek en helaas kwamen daar in 2024 wat verdrietige gebeurtenissen in mijn privéleven bij. Door die

gebeurtenissen realiseer je je maar al te goed hoe bijzonder het is om het ambt van raadslid te mogen vervullen. Door de vele werkbezoeken in de stad ontmoet je veel bevlogen inwoners, die hun steentje bijdragen aan onze stad. Het is extra bijzonder om te zien hoe zij hun passie en kennis delen met anderen. Van de bezoeken aan de volkstuinten, dierenhulporganisaties tot aan de Haagse pride; Den Haag is rijk aan saamhorigheid.

Leonie Gerritsen

Ik kijk met een dubbel gevoel terug op 2024. Aan de ene kant hebben wij als Partij voor de Dieren veel voor elkaar gekregen op het gebied

van dier, natuur en milieu. Ik heb me ingezet voor een groene leefomgeving en minder auto's op straat. Ook heb ik genoten van de debatten over kunst en cultuur. Aan de andere kant merk ik dat ook in de gemeenteraad debatten steeds vaker worden gevoerd op basis van onder-

buikgevoelens in plaats van feiten en cijfers. Dat komt de stad niet ten goede.

Jan Willem van den Bos

In 2024 begon mijn avontuur als raadslid voor de Partij voor de Dieren, toen ik Hanneke Schmeets mocht opvolgen. Het is een

bijzondere eer om inwoners, mens én dier, in deze mooie stad te vertegenwoordigen. Met volle overtuiging heb ik me ingezet om de natuur en dieren in Den Haag een stem te geven. Ik ben blij dat de raad voorstellen steunde voor een nieuwe hemelwaterverordening, betere bescherming voor bomen in de Dreven, en - niet te vergeten - meer aandacht voor egels bij bouwplannen.

Janneke Holman

In de gemeenteraad zet ik mij in voor een eerlijke stad. Veel Haagse inwoners hebben moeite om rond te komen. Ik wil

dat de gemeente hen steunt en hun leven makkelijker maakt. Zo maken we Den Haag iedere dag een stukje minder ongelijk. Wist je namelijk dat Hagenaars in aandachtswijken 13 jaar korter in goede gezondheid leven dan rijkere wijken? Dat laat zien hoe economische ongelijkheid véél meer betekent dan alleen de portemonnee. Het bepaalt de straat waar iemand woont, en daarmee lucht die iemand inademt. Daarom ben ik trots iedere dag te mogen strijden voor een schonere en eerlijkere stad.

Samir Ahraoui

Mijn Den Haag is een stad voor iedereen. Een stad waar iedereen welkom is en zichzelf kan zijn. Maar ook een stad die zorgt voor haar

inwoners en samen met hen uitdagingen aan gaat. Zo werken we aan betaalbare woningen om de wooncrisis te lijf te gaan en foute verhuurders aan te pakken. Maar ook als je een betaalbare woning hebt, moet je wijk er wel mooi bij liggen en moet je de kansen krijgen om het beste van je leven te maken. Daarom zet ik mij in voor gelijke kansen in het onderwijs voor alle Haagse kinderen, voldoende leerkrachten voor de klas en toegankelijke sportvoorzieningen dichtbij.

Kavish Partiman

Den Haag is een prachtige en levendige stad, dat hebben we mede te danken aan onze ondernemers en alle organisaties

die zich inzetten om evenementen en activiteiten te organiseren. Afgelopen jaar heb ik me in de raad hard gemaakt om Den Haag aantrekkelijker te maken voor toeristen en beter op de kaart te zetten als bestemming. Daarnaast heb ik aandacht gevraagd voor het belang van levendige winkelstraten. Ik vroeg hierbij aandacht voor de uitbreiden van de BIZ'en met vastgoedeigenaren om zodoende intergraler te kunnen werken. Door BIZ'en te ondersteunen, zorgen we voor aantrekkelijke en goed functionerende winkelgebieden. Ook een bruisende evenementensector is onmisbaar in onze koninklijke hofstad. Evenementen brengen mensen samen, zorgen voor reuring in de stad en dragen bij aan de lokale economie.

Hinke de Groot

In 2024 heb ik mij hard gemaakt voor meer voorzieningen. We moeten niet alleen betaalbare woningen bouwen, maar bouwen

aan een plek waar je je thuis voelt. Waar je fatsoenlijk terecht kunt bij de huisarts, school, kinderopvang of mensen ontmoet bij de sport. Het voorzieningenniveau staat onder druk. Daarom heb ik meerdere voorstellen ingediend om bij nieuwbouw vooraf een plan te maken voor genoeg voorzieningen, voor de groei van de stad. Het mag namelijk niet zo zijn dat achteraf na het bouwen van woningen blijkt dat er niet meer genoeg plek of financiering over blijft voor voorzieningen.

Adeel Mahmood

2024 was het jaar waarin wij veel beloften aan onze kiezers hebben weten waar te maken. We hebben ervoor gezorgd dat vele

miljoenen worden geïnvesteerd in wijken waar dat hard nodig is. Ook hebben wij ingezet op verbetering van dienstverlening richting ondernemers en maatschappelijke organisaties. We waren veel aanwezig in de stad en hebben laten zien dat onze manier van politiek bedrijven werkt: constructief, geloofwaardig, met een flinke dosis gezond verstand. Er is nog veel werk aan de winkel, voor een eerlijk en rechtvaardig Den Haag.

Beytullah Çelik

Het afgelopen jaar als raadslid was opnieuw een leerzame en waardevolle ervaring. Sinds mijn benoeming in 2023 heb ik mijn rol

als bruggenbouwer tussen de gemeente en inwoners verder ontwikkeld. Steeds meer mensen raken betrokken bij de lokale politiek en hun eigen wijken, wat mijn werk extra betekenis geeft.

Het combineren van het raadswork met mijn studie en onderneming blijft uitdagend, maar het geeft me voldoening om bij te dragen aan een gemeente waarin iedereen zich vertegenwoordigd voelt. Dit besef motiveert me om me nog verder in te zetten voor onze stad.

Fatima Faïd

2024 was voor mij een jaar vol strijd en solidariteit. Terwijl op het stadhuis de politieke ruzies oplaaide, gaf ik alles voor de stad.

Dankzij de Haagse Stadspartij wordt er eindelijk serieus werk gemaakt van de rattenoverlast in Den Haag. Ook dreigde de markt op het Prins Hendrikplein in het Zeeheldenkwartier te verdwijnen, maar dat hebben we tegengehouden—de markt blijft! En hoewel dit college de haven buiten de zero-emissiezone hield, hebben we alsnog druk gezet om de verduurzaming van de haven te starten. Zo heb ik en blijf ik vechten voor een groener, socialer en eerlijker Den Haag!

Lesley Arp

Dit college heeft veel plannen die de SP onderschrijft: het armoedebeleid is verbeterd, versteende wijken vergroenen, en we zijn

op weg naar een publiek warmtebedrijf. Tegelijkertijd zien we een coalitie die met horten en stoten naar de eindstreep schuifelt en dat de onderlinge samenwerking piept en kraakt. Gelukkig slaagt de SP erin om op diverse hoofdpijndossiers het college bij te sturen. Zo gaat er dankzij onze inzet geen extra geld naar Amare zonder degelijke verantwoording. En de uitbreiding van de zero-emissiezone gaat dankzij de SP gepaard met een sloopsubsidie voor vervuilende busjes.

Nick Kaptheijns

In 2024 begon ik met hart en ziel als Raadslid. Het is een eer om onze achterban te vertegenwoordigen en het PVV-geluid

te laten horen. Want dat is hard nodig in een stad dat door een activistisch links College is gekaapt. Ook in 2024 is veel belastinggeld van onze inwoners verspilld aan zaken waar zij niet beter van worden en werd onvoldoende naar hen geluisterd. Dat bleek onder andere bij de desastreuze plannen voor asielopvang aan de Sportlaan. Ik zal ook in 2025 weer zeer kritisch zijn op het gemeentebestuur en waar mogelijk proberen aan te passen.

Sebastian Kruis

Ook afgelopen jaar weer zeer te spreken over de griffie in Den Haag. Griffie is de enige stabiele factor in de onthutsende grote

bende die de gemeenteraad ervan maakt met ellenlange non discussies. Ik hoop dat de PVV na de komende verkiezingen met de griffie een college kan vormen.

Judith Klokkenburg

De dreigende sluiting van de bed-bad-brood voorziening door het landelijke kabinet is cynische struisvogelpolitiek. Bovendien is een

bed, een bad en brood geen luxe maar een mensenrecht! Door een aangenomen voorstel van de ChristenUnie/SGP moet Den Haag daarom samen met de regio haar verantwoordelijkheid pakken en een alternatieve opvang regelen. Het is de ChristenUnie/SGP ten voeten uit: dé christelijk-sociale partij in Den Haag. Daar kunt u ook in 2025 op rekenen. Heeft u ideeën hoe dat beter kan? Bel of mail mij gerust!

Massimo Etalle

Dhr. Etalle ziet af van een quote.

**Martin van den
Goorbergh**

2024 was een jaar van keuzes maken , waarbij ik de VVD fractie heb verlaten en als Groep Van den Goorbergh

doorging. Voor mij als raadslid was vooral het omgaan met de nadeelcompensatie voor ondernemers het speerpunt en helaas loopt dat nog steeds niet goed. Ook de invoering van de Zero emissiezone baart mij zorgen of alle ondernemers deze extra belasting kunnen gaan dragen.

De fracties
blikken terug

Afgelopen jaar heeft Hart voor Den Haag krachtige initiatieven gelanceerd om de stem van de burger te versterken. Iets wat bij onze visie past. We hebben ons ingezet voor een referendum over de uitbreiding van betaald parkeren, omdat wij vinden dat Hagenaars en Hagenezen zelf hun stem mogen laten horen over dit onderwerp. Met 15.000 handtekeningen hebben we aangetoond dat er brede onvrede is over de huidige parkeerplannen van dit minderheidscollege.

Daarnaast hebben wij ons fel uitgesproken tegen de uitbreiding van de zero-emissiezone, een maatregel die volgens ons ondernemers en bewoners zwaar benadeelt. De kosten van deze maatregel wegen niet op tegen de geringe baten. Wij blijven bij ons standpunt: Hart voor Den Haag draait de zero-emissie in 2026 terug!

Ook hebben wij aandacht gevraagd voor de huisvesting in Knarrenhof. Wij vinden dat er een mix van sociale en middeldure huurwoningen moet komen. In een Knarrenhof kijken bewoners namelijk naar elkaar om en daardoor kunnen ouderen zo lang mogelijk thuis blijven wonen. Ontmoeting en onderlinge betrokkenheid worden versterkt en eenzaamheid wordt hiermee tegengegaan.

Terugblik op een jaar vol actie.

Van woningnood tot klimaatverandering en leefbaarheid in wijken — D66 Den Haag heeft zich het afgelopen jaar keihard ingezet voor concrete oplossingen. Met de introductie van de woningzoekendenraad zorgen we ervoor dat niet alleen omwonenden, maar ook toekomstige bewoners meepraten over nieuwbouw. Daarnaast pakken we de leegstand aan: vanaf 2026 wordt het strafbaar om woningen onnodig leeg te laten staan. Met ons initiatief 'Stuur op klimaat' zorgen we voor een klimaat-dashboard en jaarlijkse rapportages, zodat we Den Haag effectief kunnen verduurzamen. Daarnaast pleiten we voor een Haags Deltaplan, om water beter op te vangen en hitte te bestrijden. We verplaatsten eindelijk een coffeeshop uit de Weimarstraat om overlast te verminderen en blijven pleiten voor een eerlijke spreiding. Ook nemen we maatregelen om de gevaarlijk lage vaccinatiegraad te verhogen, met betere voorlichting en ervaringsdeskundigen. Den Haag gaat verder dan mooie woorden: we zetten ons in voor de wederopbouw van Odesa, onze zusterstad aan de Zwarte Zee. D66 blijft werken aan een toekomstbestendige, kansrijke en groene stad.

De Haagse VVD wil dat het fijn en veilig wonen blijft in Den Haag. In 2024 hebben we ons daarom ingezet voor investeringen in veiligheid in alle wijken, voor bereikbaarheid, ook met de auto, om ondernemers meer de ruimte te geven en om onze stad mooier te maken.

In 2024 hebben we ons succesvol ingezet om meer camera's te krijgen. Cameratoezicht kan helpen om de explosies in Den Haag een halt toeroepen. Alleen camera's zijn niet voldoende, maar het is een begin.

Ook hebben we meerdere initiatiefvoorstellen geschreven, waaronder: Kom naar Kijkduin! Dat is namelijk een ontzettend gave plek geworden die elke Hagenaar gezien moet hebben. Bezoek de nieuwe boulevard, de vuurtoren staat al en binnenkort komt ook de speelboot, door een motie van de VVD, terug.

Net als in 2023 werd onze stad ook in 2024 geteisterd door de illegale blokkades van Extinction Rebellion. Onze oproep voor registratie wordt door het OM nog steeds niet beantwoord, maar we zullen ons hiervoor blijven uitspreken. Het mag niet zo zijn dat onze stad gegijzeld wordt door illegale demonstraties. Demonstreren mag, maar legaal en niet op een snelweg waar ook hulp- en nooddiensten gebruik van maken.

We hebben ons ingezet voor een fijne, leefbare stad. Waar je zelf de keuze mag maken tussen de fiets, OV of de auto.

Wij zijn vastbesloten om Den Haag elke dag een beetje beter te maken. Dat hebben we gedaan in 2024 en blijven we doen in 2025.

GroenLinks kijkt terug op een bewogen, maar succesvol jaar. We hebben in het centrum-linkse college mooie dingen weten te bereiken. Vers in het geheugen ligt nog de invoering van de zero emissiezone langs de kust, die op 1 januari 2026 ingaat. In het centrum ging deze in vanaf 1 januari jongstleden, en sindsdien ademen we gezondere lucht, verbetert de natuur en is er extra stikstofruimte om te bouwen.

Maar er is natuurlijk een stuk meer gedaan. We kampen in Den Haag met een grote woningnood en daar maken huisjesmelkers dankbaar gebruik van. Goed verhuurderschap is essentieel, en we zijn succesvol ten strijde getrokken tegen verhuurders en organisaties die misbruik van hun huurders maken. Dit blijven we doen totdat iedereen in onze stad een fatsoenlijk dak boven hun hoofd heeft.

Hagenaren en Hagenezen zijn hardwerkende, solidaire mensen. We kijken om naar elkaar, vooral wanneer de ander het moeilijk heeft. We zijn dan ook trots op de inspanningen van 'onze' wethouder Vavier als het gaat om het opvangen van kwetsbare doelgroepen.

Ook Arjen Kapteijns mag niet onbenoemd blijven: met zijn afdoening van motie De Vuyst over straten opwaarderen naar een maximumsnelheid van 30 kilometer per uur worden meer dan 100 straten veiliger, schoner én mooier. Prachtige resultaten, waar we het komende jaar graag verder aan doorwerken!

**Partij voor
de Dieren**

Gemeenteraadsfractie Den Haag

In 2024 heeft de Partij voor de Dieren niet stilgezeten. Er zijn grote stappen gezet voor de bescherming van dier, natuur, milieu en mens. Onze wethouder Robert Barker heeft 16.000 vierkante meter extra natuur gerealiseerd. Versteende straten kleuren groen en bestaande natuurgebieden worden beter verbonden. Ook startte een nieuwe bewustwordingscampagne over respectvolle omgang met dieren zoals huisdieren en wilde vissen.

Het nieuwe dierenwelzijnsbeleid werd vastgesteld, waarin dierenhulporganisaties eindelijk vergoeding krijgen voor de verzorging van in het wild levende dieren en ondersteuning voor minima bij dierenartskosten. Onze jarenlange strijd tegen het onbegrensd fokken van dieren wierp vruchten af. Dieren worden voortaan alleen gefokt als er plek is om ze oud te laten worden op de stadsboerderij.

We behaalden een wereldprimeur met ons voorstel om fossiele reclame in de openbare ruimte te verbieden. Daarnaast streden we samen met bewoners tegen het gebruik van de schadelijke stoffen Duomix en Beaumix. Hierin zitten staalslakken, het restproduct van de staalindustrie. Dankzij onze inzet zijn deze stoffen verwijderd op het Koningsplein en gebruikt de gemeente het uit voorzorg niet meer. Ook gaat de gemeente door onze voorstellen experimenteren met ondiepe bodembewerking in gemeentetuinen. Hierdoor voorkomen we verstoring van alles wat in de aarde leeft. Tot slot drongen we samen met andere partijen aan om kosteloos jezelf te kunnen zijn, waardoor de gemeente nu de kosten vergoedt om je geslacht te veranderen in je paspoort.

In 2024 hebben wij ons keihard ingezet voor een eerlijker Den Haag. Voor een stad waar iedereen mee kan doen, waar armoede wordt aangepakt en waar voldoende woningen zijn voor iedereen, ook in de sociale huursector. In het college strijdt onze wethouder Martijn Balster iedere dag voor dat laatste. Het aanpakken van de wooncrisis vereist namelijk een sterke gemeente die zich inzet voor betaalbare woningen voor alle Haagse inwoners. Ook treedt hij stevig op tegen misstanden in de huursector; van louche pandjesbazen tot de uitbuiting van arbeidsmigranten. Zodat onze stad werkelijk voor iedereen een fijne woonplaats kan zijn. Maar ook onze raadsleden hebben niet stilgezeten. Zo streed Janneke bijvoorbeeld voor de Haagse speeltuinen, zodat ieder kind in onze stad een fijne speelplaats in de buurt heeft, ongeacht de wijk of portemonnee van de ouders. Daarnaast kreeg ze het voor elkaar dat de pilot met gratis OV voor kinderen van 4 t/m 11 jaar, een heel jaar langer duurt. Zo kunnen kinderen tot december 2026 gratis met de tram de stad ontdekken! Maar ook voor Samir was het een belangrijk jaar. Oplossingsgericht brengt hij de woonproblemen van inwoners naar de raad. Iedere dag strijdt hij ervoor dat alle Hagenezen mee kunnen komen, en dat we nieuwkomers in onze stad menswaardig opvangen. Daarnaast maakt hij zich hard voor toegankelijke sport in Haagse buurten, en eerlijke kansen voor Haagse kinderen in het onderwijs. Zo zorgen we samen voor een schoon, sociaal en eerlijk Den Haag.

Als CDA hebben we ons afgelopen jaar ingezet voor een leefbaar Den Haag. Een leefbare stad bruist en is de plek voor ontmoetingen.

We hebben ons hard gemaakt om het aantal en aanbod aan voorzieningen op peil te houden. Hiervoor dienden we meerdere moties en amendementen in voor meer voorzieningen, parkeervoorzieningen mogen daarbij niet vergeten worden. Ook maatschappelijke organisaties verdienen onze waardering en aandacht. We hebben daarom voorstellen ingediend voor meer aandacht van de sociale waarde van deze organisaties en de huisvesting die broodnodig is. Ook studentenwelzijn stond hoog op onze agenda. We hebben aandacht gevraagd voor studenteninitiatieven die studentenwelzijn bevorderen. Maar daarnaast ook voor studentenhuisvesting, mentale gezondheid en een bruisend studentenleven. Bij het maken van beleid vinden we bewonersorganisaties een belangrijke partner. We hebben ons hard gemaakt om hun beter te betrekken. Om de stad voor iedereen bereikbaar te houden pleitten we voor een mobiliteitsbeleid per wijk. Ook sloten we onze ogen niet voor de verdichting van de stad en gingen we het debat aan over de groei van de stad.

Ook in de raad vinden we het belangrijk om fatsoenlijk met elkaar om te gaan. Debatten voeren we op de inhoud om de stad te verbeteren, niet om elkaar bezig te houden. Samen met de stad, aan de slag voor een fatsoenlijk, leefbaar en verantwoordelijk Den Haag!

Het afgelopen jaar hebben wij wederom flink kunnen bouwen en netwerken in onze stad. Als fractie waren we vaak aanwezig in de stad om veel mensen te ontmoeten en te spreken. Deze ontmoetingen en gesprekken inspireren ons als fractie om door te gaan met onze wijze van politiek bedrijven. Stap voor stap bouwen aan vertrouwen. De behaalde resultaten dragen daar flink aan bij!

Zo hebben wij de herinrichtingsplannen voor het Hobbemaplein kunnen tegenhouden en miljoenen geïnvesteerd in de winkelstraten in de Schilderswijk, Transvaal en de Haagse Markt. Maatschappelijke en religieuze organisaties kunnen rentevrij lenen voor verduurzaming en de realisatie van een Haags islamitisch begraafplaats is dichtbij. Er is veel meer geld voor de afvalaanpak en vergroening van versteende wijken zodat burgers in een aangenamer omgeving kunnen wonen en verblijven. Kinderen kunnen binnenkort gratis met het OV en in Laak en Rustenburg-Oostbroek hoeft u overdag niet te betalen voor parkeren op straat.

Daarnaast hebben wij nog vele andere successen behaald om onze stad mooier en rechtvaardiger te maken. Het afgelopen jaar hebben wij laten zien dat er veel meer wordt geïnvesteerd in wijken waar dat nodig is en is het DENK-effect duidelijk zichtbaar in onze stad.

Er staan grote uitdagingen op ons te wachten. Hagenaars maken zich zorgen over het politieke klimaat en zorgelijke uitingen van het huidige kabinet. Wij blijven strijdbaar; de uitdagingen zijn groot, onze overtuiging is sterker!

In 2024 zijn er stappen in de goede richting gezet, maar lange termijn oplossingen blijven uit. Dakloosheid groeit, de klimaatcrisis wordt halfslachtig aangepakt en we vangen nog steeds niet genoeg asielzoekers op. Dus laat je niet wijsmaken dat alles niet beter kan — want dat kan het wel.

Daarom heeft de Haagse Stadspartij dit jaar 58 moties ingediend, met successen zoals meer openbare toiletten in de stad, meer huisvesting voor jongeren en een verbod op schadelijke “geneeswijzen” voor autisme. Ook hebben we het ondernemersportaal uitgebreid, zodat ondernemers makkelijker informatie kunnen vinden.

Daarnaast stonden we zij aan zij met de bewoners van het Weigeliaplein en hebben we, samen met hen, de sloopplannen van tafel geveegd. En na jarenlange strijd krijgt Den Haag eindelijk weer een vrijplaats — een grote overwinning voor culturele en maatschappelijke vrijheid in de stad!

Ook waren we op straat te vinden. We steunden de bezetting van de universiteit en de oproep om banden met Israëlische onderwijsinstellingen te verbreken. We stonden schouder aan schouder met actievoerders voor het recht op abortus en lieten zien dat protest werkt.

2024 was een jaar van strijd en resultaten, maar we zijn er nog niet. We blijven vechten voor een stad waar iedereen een plek heeft, waar sociale rechtvaardigheid geen loze belofte is en waar écht naar bewoners wordt geluisterd. Want alles moet beter!

Ook in 2024 heeft de SP laten zien dat je met één zetel in de raad veel voor elkaar kunt krijgen voor een socialer Den Haag. Ons aangenomen initiatiefvoorstel Voor een veilig Moerwijk, geschreven samen met tientallen betrokken Moerwijkers, heeft onder andere gezorgd voor een extra wijkagent. Ook komen er afspraken om mensen die (nog) niet zelfstandig kunnen wonen niet langer voornamelijk in kwetsbare wijken zoals Moerwijk te huisvesten, maar juist ook in de rijkere wijken. Uiteraard is er een lange adem nodig om wijken als Moerwijk, die jarenlang te weinig aandacht hebben gekregen, er bovenop te helpen. Daarom blijven wij samen met bewoners strijden voor verbetering.

Verder heeft de SP ervoor gezorgd dat publiek geld en publiek erfgoed niet worden verkwanseld. Zo wilde het college zonder voorwaarden nog eens miljoenen in het peperdure prestigeproject Amare pompen. Door de inzet van de SP moet Amare eerst met een verbeterplan komen om in aanmerking te komen voor extra subsidiegeld. Het Emmapaleis, waar nu nog het Eschermuseum in zit, wordt dankzij de SP niet verkocht om financiële gaten van een mogelijk nieuw prestigeproject — de verhuizing van het Eschermuseum naar de voormalige Amerikaanse Ambassade — te dichten.

Diverse kleinere culturele instellingen zijn hard op zoek naar een onderkomen in onze stad: ook daarom zou het onverantwoord zijn om publiek erfgoed zoals het Emmapaleis in de uitverkoop te doen.

Den Haag is de meest dichtbevolkte stad van Nederland en heeft een grote woningcrisis. Maar ondanks dat veel Hagenaars en Hagenezen geen geschikte woning kunnen vinden, zet het linkse college vol in op opvang van gelukszoekers en krijgen statushouders voorrang bij sociale huurwoningen. De PVV vindt dat onaanvaardbaar en heeft daarom in 2024 in meerdere debatten het college het vuur aan de schenen gelegd.

Het college heeft onvoldoende oog voor de gevolgen die haar beleid heeft voor inwoners en ondernemers. Zo wordt in 2025 een enorme NAVO-top in Den Haag georganiseerd en dat zal van grote invloed zijn op het leven van onze inwoners, ondernemers en de gemeentelijke organisatie.

Onze fractie heeft daarom eind 2024 een voorstel ingediend dat door de raad werd aangenomen om bij het evalueren van de NAVO-top een uitgebreide kosten-baten-analyse te betrekken.

De PVV hecht grote waarde aan beschermde stadsgezichten. Deze status krijgen stadsgezichten, omdat ze bijvoorbeeld van groot historisch of monumentaal belang zijn.

Om te voorkomen dat het college of de raad deze beschermde status zomaar van tafel kan vegen, heeft onze fractie een initiatiefvoorstel geschreven om extra bescherming voor beschermde stadsgezichten te regelen. In 2024 werd het voorstel aangenomen door de raad.

Als ChristenUnie/SGP zetten we ons in om écht werk te maken van de kern van ons verkiezingsprogramma: 'samen recht doen'. Afgelopen jaar konden we een aantal mooie resultaten behalen die daaraan bijdragen. Zo hebben we extra ruimte voor huisartsen geregeld, antisemitisme aangepakt, een betere parkeervergunning voor mensen die in de thuiszorg werken en hebben we alles op alles gezet om een casino in de Scheveningse Haven tegen te houden. Ons raadslid Judith Klokkenburg werd bovendien door Omroep West verkozen tot het meest effectieve raadslid van Den Haag. Verder hebben we veel tijd besteed aan een initiatiefvoorstel over dienstverlening: 'Van klant naar burger', wat volledig door de gemeenteraad is overgenomen. We stappen af van het idee dat je een klant bent bij de gemeente en zetten Hagenaars, Hagenezen en Scheveningers weer centraal. De overheid moet ten dienste staan van u, niet andersom. Zo bouwen we aan een socialer en rechtvaardiger Den Haag!

Forum voor Democratie ziet af van een terugblik op 2024.

Groep Van den Goorbergh

Ik ben de politiek ingegaan om het voor de bewoners en de ondernemers in de stad beter te maken, waarbij het denken in oplossingen daarbij belangrijk is. Als raadslid voor Groep Van den Goorbergh heb ik mij vooral gericht op economie en MKB. Dit heb ik niet alleen in de raad of de commissie bestuur gedaan maar vooral ook in gesprek met de ondernemers om hun zorgen te begrijpen en dit bespreekbaar te maken op het stadhuis.

De stad vertelt

De gemeenteraad is er voor de stad. Maar af en toe komt de stad ook naar de gemeenteraad toe. Twee mensen die in Den Haag wonen en werken en die het afgelopen jaar in contact zijn gekomen met de Haagse gemeenteraad, kijken daarop terug.

Interview met

Charlie Loos

“Iemand moet het doen”

Charlie Loos is al jaren een bekende verschijning in het Haagse stadhuis. Ze spreekt regelmatig in bij commissies en raadsvergaderingen – zo vaak, dat ze de tel is kwijtgeraakt. “Als het over de Wmo gaat, participatie of toegankelijkheid, dan sta ik daar,” zegt ze vastberaden. “Alles wat mensen met een beperking aangaat, daar kom ik voor op. Iemand moet het doen.”

Haar eerste inspraakmoment was al in 2010, toen ze samen met anderen een petitie aanbood. Sindsdien is ze een vaste stem in het debat, meestal bij commissievergaderingen. “Daar krijg je vijf minuten in plaats van drie. En dat is toch weer twee minuten meer om duidelijk te maken wat er misgaat.”

Charlie's drijfveer is helder: ze wil dat de stad toegankelijk wordt voor iedereen. “We hebben nu een herinrichting van de Tuinenbuurt, maar zoals het nu gepland is, kunnen mensen in een rolstoel er straks niet meer doorheen. Waarom geen woonerf? Ik krijg er geen antwoord op.”

Toegankelijkheid is geen theoretisch punt voor Charlie – het gaat om de praktijk. “Ik ben een keer met een raadslid naar een tramhalte gegaan. Op de route stond een blok precies op de afrit van de stoep. Zulke dingen zie je pas als je zelf in een rolstoel zit, of een kinderwagen duwt.”

Charlie ziet zichzelf als een neutrale stem die met alle partijen praat. Ze probeert raadsleden te informeren, vaak ook via sociale media. “Ik stuur raadsleden en ook kamerleden vaak een persoonlijk bericht als er iets speelt. En dat helpt: ze nemen het vaak mee.” Of ze effect merkt? “Bij raadsleden wel. Bij wethouders soms. Maar ik heb wel dingen bereikt. Zoals het verlengen van indicaties voor mensen met een blijvende beperking – die hoeven nu niet elk jaar opnieuw dat traject in.”

Wat haar vooral frustreert, is dat de toegankelijkheid van de gemeentelijke systemen zelf tekortschiet. “De website van het raadsinformatiesysteem is gewoon niet toegankelijk. Je moet echt weten waar je moet zoeken. En voor mensen met een visuele beperking is dat bijna niet te doen.”

Desondanks blijft Charlie zich inzetten. “Ik ben erin gerold,” zegt ze, “en zolang ik het nog kan en leuk vind, blijf ik het doen. Het is gewoon belangrijk dat iedereen mee kan

doen. En met een beetje humor hou je het ook vol.”

Haar motto's zijn duidelijk: ‘Niets over ons, zonder ons’ en ‘NIVEA: Niet Invullen Voor Een Ander’. En hoewel haar acties soms op verzet stuiten, is ze altijd beleefd, maar vasthoudend. “Ik wil dat mensen zich realiseren hoe belangrijk die kleine obstakels zijn. Een beugel op een toiletdeur. Een zware deurdranger. Het maakt het verschil tussen zelfstandig zijn of hulp nodig hebben.”

Tot slot heeft ze een duidelijke boodschap aan de gemeenteraad: “Maak het makkelijker voor mensen om informatie te vinden. Maak het raadsinformatiesysteem toegankelijker. En communiceer ook via post of huis-aan-huisbladen zoals de Rodi. Niet iedereen zit op internet.”

Charlie lacht: “Ik had nooit gedacht dat ik het leuk zou vinden, maar er is niets zo leuk als de luis in de pels zijn – van het kabinet én van de gemeenteraad.”

Charlie Loos in de raadzaal van Den Haag

Interview met

Hubertine Langemeijer

“Ik kom raadsleden zelden in de wijk tegen.”

Sinds 2008 zet Hubertine Langemeijer zich met Stichting KunstPost in voor kunst en verbinding in Haagse Hout. Het idee ontstond rondom het 50-jarig bestaan van Mariahoeve in mei 2007 en groeide uit tot een stichting met een duidelijke missie: kunst inzetten om mensen samen te brengen. Met koffieochtenden, muziekworkshops en creatieve bijeenkomsten biedt KunstPost een veilige, laagdrempelige plek voor ontmoeting, ontwikkeling en expressie.

Maar naast het artistieke werk is Hubertine ook druk met iets minder zichtbaars: het veiligstellen van de toekomst van KunstPost. De organisatie zit inmiddels op haar vijfde locatie, het voormalige Stadsdeelkantoor Haagse Hout, onderdeel van Winkelcentrum Mariahoeve. Voorheen waren ze gehuisvest in oude schoolpanden in Mariahoeve en Bezuidenhout, waarbij ze in Bezuidenhout

ook een eigen buurthuis hadden, PuntZuid. Het huidige onderkomen is wederom leegstandsbeheer en staat op de tocht nu Winkelcentrum Mariahoeve wordt herontwikkeld.

Hubertine is dan ook opzoek naar een permante plek voor KunstPost die duurzaam betaalbaar blijft. “Na 17 jaar actief te zijn verdient KunstPost een eigen plek,” vertelt ze. “En dat is ook wat we de afgelopen jaren bij de gemeente hebben aangekaart. Nu de voormalige Fotovakschool, Tarwekamp 3, is gesloopt ligt hier een bouwrijpe kavel die eigendom is van The British School in the Netherlands. Mijn droom is om deze kavel te kopen en hier een geschikt pand te bouwen voor een sociaal culturele broedplaats, met groepswoningen en een dak-akker in eigendom van een sociale coöperatie.”

Hubertine ervaart hoe lastig het is om structureel contact te leggen met de gemeenteraad. “Met ons stadsdeelkantoor hebben we goede, warme contacten,” vertelt ze. “Maar met raadsleden heb ik veel minder een natuurlijke band. Ik kom ze niet zomaar tegen.”

Een keerpunt kwam toen Hubertine deelnam aan de bijeenkomst ‘Raad in de Stad’, een informeel evenement waar

raadsleden en wijkbewoners elkaar laagdrempelig ontmoeten. “We stonden letterlijk samen aan tafel, zonder microfoon of tijdslimiet. Dat maakt het veel makkelijker om een raadslid even aan te spreken,” zegt ze. “Daar kreeg ik ook het idee: misschien moet ik toch een keer inspreken.”

Dat deed ze vervolgens bij een commissievergadering. “Best spannend, maar die zijn wat kleinschaliger, en daardoor beter te behappen,” vertelt ze. “Ik kon mijn verhaal kwijt en kreeg er tip dat het punt volgende week op de raadsagenda stond met het verzoek om dan weer in te komen spreken. Dat soort informatie krijg ik normaal niet. Je moet echt in die ‘wandelingen’ aanwezig zijn om je informatie bij elkaar te sprokkelen en gehoord te worden.”

Wat Hubertine betreft zouden er vaker van dat soort informele ontmoetingen moeten zijn. Niet alleen om ideeën uit te wisselen, maar ook om de kloof tussen bewonersinitiatieven en politiek te verkleinen. “Je kunt pas samenwerken als je weet wie de ander is, wat die belangrijk vindt, en waarin je elkaar kan versterken,” zegt ze. “Een persoonlijke kennismaking maakt het makkelijker om later nog eens contact op te nemen. Dan weet je wie een mail te sturen of wie je kan bellen.”

Hubertine Langemeijer tijdens Raad in de Stad Haagse Hout (rechts op de foto).

Haar boodschap aan de gemeenteraad is duidelijk: zorg voor zichtbaarheid en wees niet alleen bereikbaar via officiële kanalen. “Niet iedereen weet hoe het werkt in het stadhuis. Soms moet je als raadslid gewoon de wijk in om te horen en te voelen wat er speelt. Bezoek eens een van onze projecten zodat je er zelf een gevoel bij hebt. Daar begint de echte verbinding.”

Het presidium

Het presidium is het dagelijks bestuur van de raad en heeft tot taak de agenda voor de gemeenteraadsvergaderingen voor te bereiden. Het presidium houdt zich daarnaast ook bezig met zaken van organisatorische en facilitaire aard die de gehele raad aangaan. Het geeft vanuit de raad sturing aan de griffie, de ambtelijke ondersteuning van de gemeenteraad.

Het presidium bestaat uit vijf leden, allen leden van de raad. De griffier is de secretaris van het presidium. De burgemeester heeft een doorlopende uitnodiging voor de bijeenkomsten van het presidium. Na het vertrek uit het presidium van voorzitter Dennis Groenewold is Ralf Sluijs door de raad is gekozen als voorzitter. Hij is tevens plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad. Marije Mostert is gekozen als nieuw lid.

Om flexibeler te zijn in de opzet van commissievergaderingen is een ingrijpende verbouwing van de commissiezaal (voorheen Commissie Perskamer) voorbereid. Ook is gewerkt aan de voorgenomen vervanging van AudioVisuele voorzieningen in de raadzaal. Veel aandacht is er voor de toegankelijkheid van voorzieningen voor mensen met een beperking.

Het presidium heeft de jaarlijkse raadsconferentie voorbereid; na een ochtend met vrijwilligersactiviteiten in stadsdeel Scheveningen heeft de raad na het zomerreces

Het presidium in haar nieuwe samenstelling. Van links naar rechts: Lilianne Blankwaard Rombouts, Lesley Arp, Jan van Zanen, Rutger de Ridder, Ralf Sluijs, Marije Mostert en Hinke de Groot.

onder voorzitterschap van Hinke De Groot in Muzee gesproken over het terugbrengen van de vergaderdruk en eventuele aanpassingen in het vergaderschema en het Reglement van Orde. Een werkgroep onder leiding van Rutger de Ridder werkt concrete voorstellen op dit punt nader uit.

Het presidium heeft in 2024 een voorstel gedaan om te komen tot de benoeming van twee raadsrapporteurs op het dossier Den Haag Zuidwest waarmee invulling is gegeven aan een van de aanbevelingen uit de raadsenquête Amare.

Een delegatie uit het presidium heeft het jaarlijkse evaluatiegesprek met de burgemeester gevoerd en er is een nieuwe ombudsman geselecteerd.

Tot slot heeft het presidium, met collega's uit Rotterdam en Utrecht, ingezet op een lobby richting BZK voor de mogelijkheid de commissievoorzitters een extra vergoeding te kunnen geven, begin 2025 heeft dit geleid tot een positief resultaat.

College van burgemeester en wethouders

Van links naar rechts

Hilbert Bredemeijer (CDA)

Onderwijs, jeugd, sport, dienstverlening en stadsdeel Loosduinen

Martijn Balster (PvdA)

Volkshuisvesting, welzijn, wijken, Zuidwest en stadsdeel Escamp

Nur Icar (DENK)

MKB-economie, werk, participatie en stadsdeel Leidschenveen-Ypenburg

Mariëlle Vavie (GroenLinks)

Armoede, inclusie, zorg, internationale zaken en stadsdeel Laak

Ilma Merx

Gemeentesecretaris

Jan van Zanen (burgemeester)

Openbare orde en veiligheid

Robert van Asten (D66)

Stedelijke ontwikkeling, bibliotheken, Europa en stadsdeel Segbroek

Robert Barker (Partij voor de Dieren)

Buitenruimte, dierenwelzijn, milieu en stadsdeel Haagse Hout

Saskia Bruines (D66)

Financiën, cultuur, economische ontwikkeling en stadsdeel Scheveningen

Arjen Kapteijns (GroenLinks)

Energietransitie, mobiliteit, grondstoffen en stadsdeel Centrum

Raadscommissies

Commissie Ruimte

Voorzitters: Andrew van Esch en Fatima Faïd

De commissie Ruimte kwam in totaal 51 keer bijeen in 2024. 36 bijeenkomsten waren politieke debatten. Verder zijn er 11 werkbereprekingen, 2 werkbezoeken en 2 technische vragenrondes georganiseerd. Er is 135 keer gebruik gemaakt van het inspreekrecht door burgers en belanghebbenden, of door reclamanten die een zienswijze hebben toegelicht.

In 2024 ging het in de commissie Ruimte o.a. over Erfpacht, het Woonwagenbeleid en de bouwplannen voor de Dreven, Gaarden en Zichten. De commissie Ruimte heeft werkbezoeken gebracht aan de Binckhorst en de wijk Mariahoeve.

Commissie Bestuur

Voorzitters: Robin Smit en Lotte van Basten Batenburg

De commissie Bestuur is 36 keer samengekomen. Er waren 29 commissievergaderingen, 5 werkbezoeken en 2 werkbereprekingen. In de commissievergaderingen werden 19 tweeminutendebatten en 13 rondvragen behandeld. 78 bewoners en belanghebbenden maakten gebruik van het inspreekrecht.

De onderwerpen die in de vergaderingen van de commissies aan bod kwamen waren onder meer veiligheid, blokkade A12, Binnenhof renovatie, cultuur, de Nachtvisie, evenementen, de Tong Tong fair, nadeelcompensatie, de programmabegroting, Raad in de Stad, het Eschermuseum, het Museumkwartier, toerisme, dienstverlening, Industrieschap de Plaspoelpolder, ZKD-bedrijventerrein, en Dodenmonument Bezuidenhout.

Commissie Leefomgeving

Voorzitters: Rutger de Ridder en Minke Hofstra

In de commissie Leefomgeving heeft er een wijziging plaatsgevonden in het voorzitterschap. Minke Hofstra is benoemd tot de vaste voorzitter van de commissie en Rutger de Ridder tot de tweede vaste voorzitter.

De commissie kwam in totaal 43 keer bijeen in 2024. Er zijn 11 werkbereprekingen en 3 werkbezoeken georganiseerd. Daarnaast zijn er voor de commissie 2 technische sessies en 2 inloopsessies gehouden.

Er waren 37 tweeminutendebatten en 13 rondvragen. Daarnaast zijn er 3 initiatiefvoorstellen besproken. 77 burgers en belanghebbenden maakten gebruik van het inspreekrecht.

De onderwerpen die in de vergaderingen van de commissie aan bod kwamen, waren verschillend van aard. Debatten over de onderwerpen Parkeren en Zero-emissie zone kregen de meeste aandacht in de commissie Leefomgeving.

De commissie hield 11 werkbereprekingen. De werkbereprekingen gingen o.a. over: Warmtenetten, Signalen/ My Clean City app, Zero-emissie zone centrum, Netcongestie, Onderzoek Rekenkamer: vergelijking MRDH met twee andere vervoersautoriteiten, Technische bespreking concept Voorlopig Ontwerp Hobbemaplein en Hobbemastraat, Visie op OV en het Burgerinitiatief referendum betaald parkeren.

De drie werkbezoeken werden gebracht aan de Bomenbuurt, de HTM en een tweedaagse studiereis aan Leuven en Gent in het kader van Circulaire Economie en Energietransitie.

Leden van de commissie Samenleving namen in september de petitie Behoud Appelloods in ontvangst.

Commissie Samenleving

Voorzitter: Joren Noorlander

De commissie Samenleving vergaderde 30 keer, hield 11 werkbijeenkomsten en legde 2 werkbezoeken af in 2024. In totaal maakten 77 personen gebruik van de mogelijkheid om in te spreken. Bij een debat over Opvanglocatie Sportlaan spraken 22 personen in. Thema's die regelmatig terugkwamen in het debat waren jeugdzorg, (arbeids-) migratie, Wmo en Den Haag Zuidwest.

De commissie organiseerde in 2024 werkbijeenkomsten over o.a. Toekomst van het ouderenbeleid, Spreidingswet, Demografische ontwikkelingen, Voorkomen van femicide en Studentenwelzijn. Op werkbezoek bezocht de commissie Wijkcentrum De Rank waar de commissie mee werd genomen in de ontwikkelingen rondom huisvesting van migrantenkerkgroeperingen. Ook ging de commissie naar Buurtcentrum De Mallemok waar diverse welzijnsactiviteiten én initiatieven uit de wijk, die actief zijn in het centrum, werden bezocht en toegelicht zoals de sociale winkel voor cliënten van de voedselbank, de Kledingbank en het jongeren-inloopspreekuur.

Rekeningencommissie

Voorzitter: Maarten De Vuyst

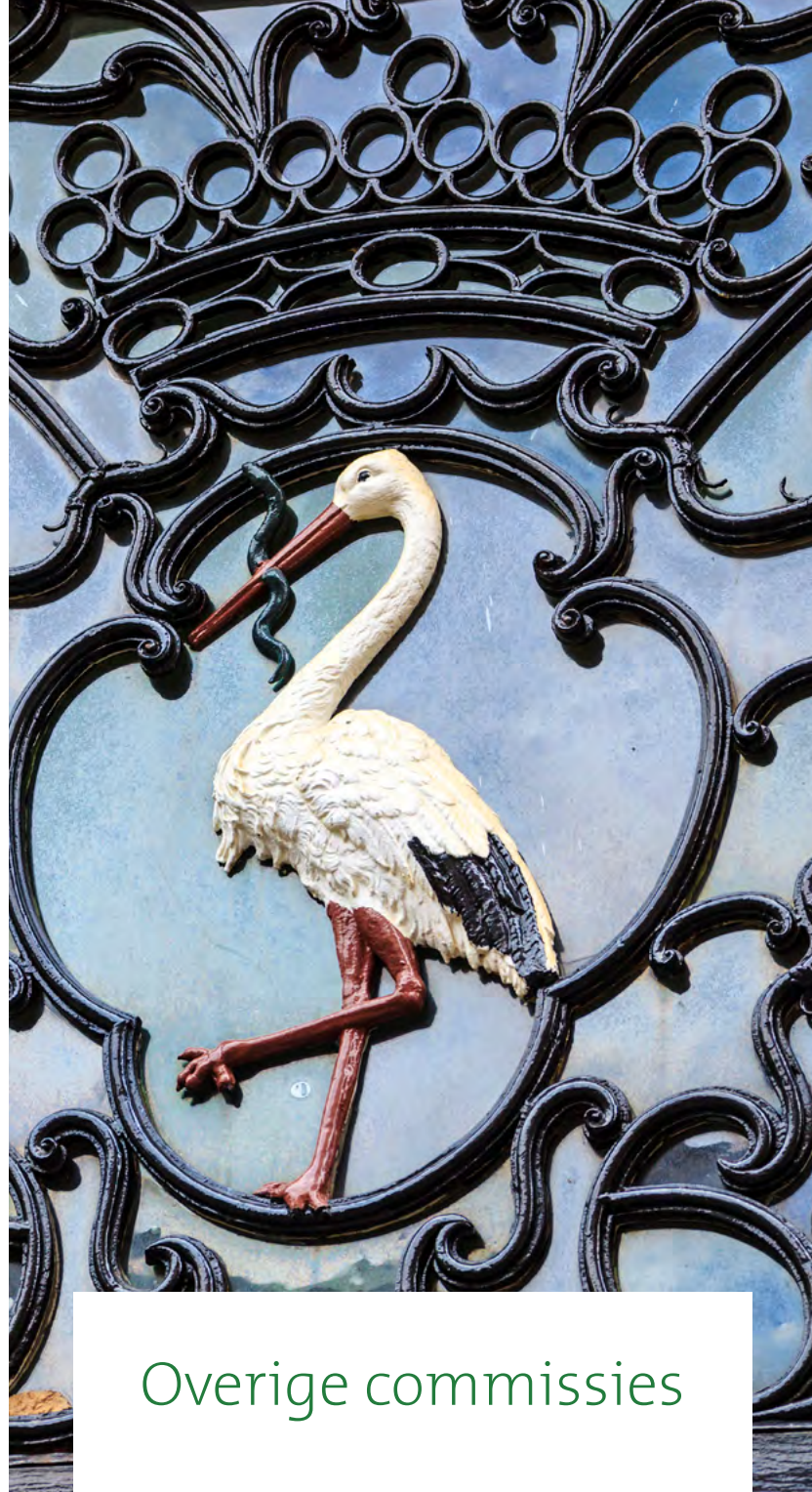
De Rekeningencommissie doet onderzoek naar het door het gemeentebestuur gevoerde beheer en adviseert de raad over de vaststelling van de jaarrekening. Het secretariaat van de commissie wordt in opdracht van de Griffie uitgevoerd door de Accountantsorganisatie.

De Rekeningencommissie benadrukt in haar jaarlijkse rapport (RIS319009) opnieuw dat de spelregels voor grondexploitaties aanscherping behoeven. In het voorgaande rapport heeft de commissie al daarop gewezen. Verschillende toezeggingen van het college hierover zijn niet in 2024 nagekomen, zoals een nieuwe grondexploitatieverordening en een actualisatie van de grondexploitatie Dreven, Gaarden & Zichten.

Uit onderzoek blijkt dat grote projecten niet zelden duurder worden dan aanvankelijk de bedoeling was (RIS316009). De Rekeningencommissie heeft de Accountantsorganisatie gevraagd dit nader te onderzoeken. De eerste deelrapportage (RIS320218) is in het najaar door de commissie behandeld.

De Rekeningencommissie constateerde dat veel aspecten van IT onvoldoende werden beheerst. Ook is gebleken dat extra middelen nodig waren voor digitale veiligheid. De wethouder heeft toegezegd dit te betrekken bij de begroting 2025. Met de Functionaris Gegevensbescherming en de Chief Privacy Officer is gesproken over de bescherming van persoonsgegevens (RIS320444).

Het afgelopen jaar is door het college vooruitgang geboekt in de verbetering van de interne beheersing. Dit neemt niet weg dat er nog belangrijke aandachtspunten waren, zoals fraudepreventie het stroomlijnen van de controle van de jaarrekening.

Overige commissies

Commissie nevenfuncties

Op 21 april 2022 heeft de gemeenteraad de Adviescommissie tot toetsing van de verenigbaarheid van functies naast het raadslidmaatschap, kortweg de commissie nevenfuncties, geïnstalleerd. De commissie nevenfuncties adviseert raadsleden en fractievertegenwoordigers over de vraag in hoeverre de (neven)functies naast het raadslidmaatschap te verenigen zijn met het raadswork en doet dat op grond van de Gemeentewet, de gedragscode voor raadsleden en de verordening adviescommissie tot toetsing van verenigbaarheid van functies met het raadslidmaatschap. Leidend voor de advisering door de commissie nevenfuncties zijn de opgaven die de raadsleden bij hun benoeming in de raad zelf hebben gedaan en die gepubliceerd zijn op de openbare website van de gemeenteraad.

De commissie nevenfuncties heeft in 2024 gesproken met nieuw beëdigde raadsleden en fractievertegenwoordigers. Ook over wijzigingen in nevenfuncties bij raadsleden waar al eerder mee gesproken was, zijn adviezen uitgebracht per mail. Alle tot nu toe door de commissie nevenfuncties uitgebrachte adviezen zijn openbaar gepubliceerd in het Raadsinformatiesysteem. De uitgebrachte adviezen ontslaan de raadsleden en fractievertegenwoordigers niet van hun eigen verantwoordelijkheid.

Commissie Advies en Toezicht Referendum

De gemeenteraad van Den Haag heeft op 14 november drie leden benoemd in de commissie advies en toezicht referendum. Marië Fabbriotti, Irith Kist en Jerry Snellink maken nu deel uit van deze commissie. Zij zijn voor een periode van zes jaar benoemd.

Raadslid Hinke de Groot, die namens het presidium in de selectiecommissie heeft gezeten, is te spreken over de geselecteerde kandidaten. 'Den Haag krijgt met deze kandidaten een evenwichtige en deskundige commissie qua ervaring, opleiding en bemensing.'

De commissie advies en toezicht referendum adviseert de raad bij het vaststellen van de vraagstelling. De commissie is ook belast met behandeling van klachten over de uitvoering van een referendum. Daarnaast dient de commissie als vraagbaak voor initiatiefnemers van een referendum over de uitzonderingsbepalingen.

Raadswerkgroep Participatie en Democratie

De opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022 was laag in heel Nederland (50%) en in Den Haag zelfs nog lager (43%). De gemeenteraad en het college van Den Haag hebben laten onderzoeken wat hiervoor de oorzaken zijn, en welke manieren te vinden om meer mensen te laten stemmen. Dit onderzoek, met de titel *Mooipraters. Maar ze luisteren is* in het najaar van 2023 gepresenteerd en in januari 2024 besproken in de commissie Bestuur.

De lage opkomst bij verkiezingen is een teken dat onze samenleving en democratie aandacht nodig hebben. Het is een ingewikkeld probleem dat niet snel op te lossen is. We moeten werken aan het herstellen van vertrouwen op lokaal niveau. Er zijn verschillende ideeën voorgesteld, zoals het verbeteren van de lokale democratie en het betrekken van mensen die niet stemmen of zich hebben teruggetrokken. Dit is een gezamenlijke taak voor politieke partijen, de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie.

Een raadswerkgroep onder leiding van Caroline Peeck (VVD), met leden uit D66, GroenLinks, CDA, DENK, HSP en Hart voor Den Haag heeft zich gebogen over de vraag welke acties vanuit de gemeenteraad en griffie geïnitieerd en ontwikkeld kunnen worden (en deels al in ontwikkeling zijn) op het gebied van participatie en democratie. In het voorjaar van 2024 heeft deze werkgroep het actieplan Participatie en Democratie gepresenteerd. Hiermee wil de gemeenteraad de betrokkenheid van inwoners bij de lokale democratie vergroten en het vertrouwen in de gemeentepolitiek versterken.

Tijdens verkiezingen worden er stemmen geteld in de raadzaal.

Democratische participatie van jongeren

De Haagse gemeenteraad vindt het belangrijk om kinderen en jongeren kennis te laten maken met de lokale democratie. Daarom organiseert de gemeenteraad regelmatig voorlichtingsactiviteiten voor jongeren. Zo worden er jaarlijks diverse debatdagen georganiseerd voor scholieren en studenten. Ook ontvangt de gemeenteraad wekelijks diverse schoolklassen op het stadhuis. Daarnaast is in 2024 wederom het Haagse kindervragenuur georganiseerd.

Bezoeken van schoolklassen

Hoe is het om raadslid te zijn? Hoe wordt je burgemeester? En hebben jullie wel eens ruzie hier in de gemeenteraad? Deze vragen worden vaak gesteld als schoolklassen op bezoek komen in de raadzaal.

Leerlingen van de François Vatelsschool zijn aan het werk in de raadzaal van het stadhuis.

De gemeenteraad van Den Haag werkt hiervoor samen met ProDemos. Samen met hen bieden wij voor basisschoolkinderen uit groep 7 en 8 het programma DemocraCity aan. In dit educatieve rollenspel leren leerlingen spelenderwijs hoe gemeentepolitiek werkt.

In 2024 is het scholenprogramma van de Haagse raad in samenwerking met ProDemos uitgebreid. Naast basisschoolleerlingen kunnen nu ook middelbare scholieren en MBO-ers langskomen op het stadhuis. Tijdens het programma Klassenbezoek@Gemeentehuis kruipen jongeren in de huid van raadsleden en houden een raadsvergadering over een plan voor een popfestival.

Naast deze programma's met ProDemos zijn er ook nog scholen die langskomen in het kader van het programma Raad en Daad. Deze schoolklassen gaan eerst langs bij het Haags Historisch Museum om over het stadsbestuur uit het verleden te leren. Vervolgens komen ze bij ons langs om te leren hoe het in de tegenwoordige tijd geregeld is.

Burgemeester Jan van Zanen deelt handtekeningen uit na afloop van het kindervragenuur.

In 2024 hebben 87 schoolklassen de gemeenteraad bezocht. Dat is meer dan een verdubbeling ten opzichte van het jaar 2023.

Studenten

In 2024 werden enkele debatdagen en voorlichtingsbijeenkomsten voor studenten georganiseerd. Dit is voor ons een mooie manier om studenten te laten kennismaken met de werking van democratie en gemeentepolitiek. Samen met de Haagse Hogeschool

organiseren wij jaarlijks een studenten-debatdag voor de eerstejaars studenten bestuurskunde en overheidsmanagement. Diverse klassen met studenten van de Haagse Hogeschool kwamen bij ons langs om meer te leren over bestuurlijke besluitvorming en projectmatig werken.

Kindervragenuur

Na twee succesvolle kindervragenuren in 2023 organiseerde de gemeenteraad van

Den Haag op donderdag 30 mei het derde Haagse kindervragenuur. Kinderen van de Bavinckschool, Van Ostadeschool en Europese School kwamen naar het stadhuis om de raadsleden, wethouders en burgemeester Jan van Zanen te bevragen over verschillende onderwerpen. Hun vragen gingen onder andere over verkeersveiligheid, armoede en discriminatie.

Gast van de Raad voor jongeren

Wie beslist over de openingstijden van horeca? Wie bepaalt waar een extra sporthal komt? Of een zwembad of bieb? Deze vragen kwamen aan de orde op de twee pizzasessies met de Haagse raad, speciaal voor jongeren van 16 tot 28 jaar.

Communicatie en Participatie

In het jaar 2024 is er wederom ingezet op het intensiveren van de participatie- en voorlichtingsactiviteiten. Om u een goed beeld te geven van de activiteiten die wij organiseren, worden in dit hoofdstuk enkele activiteiten toegelicht.

Uiteraard werden in 2024 ook de reguliere communicatiemiddelen ingezet, zoals de website, de Stadskrant en social media van de gemeenteraad. Inwoners konden hierop informatie vinden over agenda's en verslagen van raad en commissies en werden uitgenodigd om de vergaderingen te volgen.

Gast van de Raad

Gast van de Raad is een initiatief van de gemeenteraad om inwoners kennis te laten maken met het werk van de gemeenteraad. Zij worden uitgenodigd als speciale gasten tijdens één van de vergaderingen van de gemeenteraad. De gasten van de raad worden verwelkomt door enkele leden van de gemeenteraad. Onder het genot van een kopje koffie of thee vertellen zij hen meer over het gemeentebestuur, het raadswerk en hoe besluiten worden genomen. Op de publieke tribune worden plaatsen voor de gasten gereserveerd zodat zij een deel van de raadsvergadering live kunt volgen. Tot slot wordt er nog even nagepraat met raads-

leden. In 2024 zijn er 11 edities van Gast van de Raad georganiseerd, 9 edities voor alle inwoners van Den Haag en 2 edities speciaal voor jongeren.

Werksafari

In het voorjaar van 2024 hebben we het aanbod aan werksafari's uitgebreid. De werksafari is bedoeld voor collega's die een kijkje willen nemen op bijzondere plekken binnen de werkwereld van de gemeente. Er zijn bijvoorbeeld werksafari's bij het gemeentearchief, de GGD en de bibliotheek. Vanuit de griffie wordt een werksafari naar de gemeenteraad georganiseerd. Het programma daarvoor is vergelijkbaar aan het programma voor Gast van de Raad, maar dan specifiek voor ambtenaren. De werksafari is toegankelijk voor alle ambtenaren van de gemeente. Nieuwe ambtenaren die net starten bij de gemeente Den Haag, worden in hun inwerktraject expliciet geadviseerd een keer bij een raadsvergadering te gaan kijken.

Een groep in gesprek tijdens Raad in de Stad Centrum.

In 2024 zijn er 7 edities van de werksafari geweest. Daarnaast zijn er op verzoek van specifieke afdelingen diverse voorlichtingen gegeven over het werk van de gemeenteraad, onder andere aan de trainees van de gemeente Den Haag.

Raad in de Stad

De gemeenteraad neemt belangrijke beslissingen over de stad en vertegenwoordigt alle inwoners van Den Haag. Dit werk kunnen de raadsleden niet zonder inbreng uit de stad. Met Raad in de Stad gaat de gemeenteraad langs alle stadsdelen in Den Haag om in gesprek te gaan met bewoners om te horen wat er leeft in deze wijken. In 2024 is de gemeenteraad op bezoek geweest

in de stadsdelen Centrum, Segbroek en Haagse Hout.

Bijna 100 bewoners en ondernemers uit stadsdeel Centrum kwamen 28 februari naar de bijeenkomst met de gemeenteraad bij de Campus Den Haag van de Universiteit Leiden. Zij gaven onder andere aan dat zij het belangrijk vinden dat er wordt gewerkt aan sociale cohesie. Er is behoefte aan plekken en activiteiten waar mensen samen kunnen komen. Ook werden de politici opgeroepen om beter te luisteren naar bewoners en gebruik te maken van hun deskundigheid.

Raad in de Stad Haagse Hout.

Op 22 mei spraken ongeveer 70 bewoners uit stadsdeel Segbroek met gemeenteraadsleden bij het Segbroekcollege. Bewoners gaven onder andere aan dat zij meer aandacht willen voor verkeersveiligheid en leefbaarheid in Segbroek. De veiligheid in de Goudenregenstraat was een onderwerp dat veel van de aanwezigen bezighield. Bewoners pleitten ook voor betere fietsparkeervoorzieningen en aandacht voor toegankelijkheid.

In Haagse Hout kwamen ongeveer 50 bewoners naar de bijeenkomst met gemeenteraadsleden bij het Zandvliet Lyceum op

9 oktober. De aanwezigen gaven onder andere aan dat zij meer aandacht willen voor verkeersveiligheid en sociale cohesie in Haagse Hout. Bewoners pleitten ook voor het structureel financieren van maatschappelijke initiatieven in hun wijk, en er werd gevraagd om meer 30km-wegen en meer groen.

Bewonersorganisaties

Bijna 60 vertegenwoordigers vanuit 40 bewonersorganisaties spraken op 18 september met 20 gemeenteraadsleden tijdens een bijeenkomst op het Haagse stadhuis. De raad heeft in het actieplan

Participatie en Democratie opgenomen te willen investeren in de relatie met bewonersorganisaties. Een concreet actiepunt is een jaarlijks overleg tussen gemeenteraad en bewonersorganisaties op thema. Dit was de eerste bijeenkomst in deze hoedanigheid.

De avond werd geopend door raadslid Caroline Peeck, de dagvoorzitter, met een inleiding en toelichting van het programma. Wethouder Icar (Participatie) heeft in zijn welkomstwoord de nieuwe participatieverordening kort toegelicht. Na het centrale deel gingen de deelnemers in drie groepen uiteen om in gesprek te gaan met elkaar en de raadsleden.

Internationale delegaties

De Haagse gemeenteraad krijgt met enige regelmaat verzoeken van internationale delegaties die het stadsbestuur willen bezoeken. Afgelopen jaar is een delegatie Vietnamese hoogwaardigheidsbekleders ontvangen. Ook is er een diner geweest met een delegatie van Oekraïense burgemeesters. Interesse van internationale delegaties wordt op prijs gesteld, ook gelet op het internationale profiel van onze stad en de betrokkenheid van de burgemeester bij de UCLG. De afdeling Internationale Zaken van de gemeente ondersteunt de griffie van de Haagse raad bij het voorbereiden en organiseren van deze bezoeken.

Plaatsvervangend griffier Jaap van Oeveren geeft een presentatie aan de gasten uit Vietnam.

De raad in cijfers

Raad

- Vergaderingen gemeenteraad: **18**
- Gemiddelde vergaderduur: **10 uur en 16 minuten**
- Aantal insprekers in de raad: **261**
- Ingediende burgerinitiatieven: **1**

Instrumenten gemeenteraad

- Ingediende initiatiefvoorstellen: **16**
- Schriftelijke vragen: **418**
- Ingediende amendementen: **123**
- Aangenomen amendementen: **61**
- Ingediende moties: **788**
- Aangenomen moties: **393**
- Ingediende moties per begroting: **96**
- Aangenomen moties per begroting: **34**
- Mondelinge vragen: **2**
- Interpellaties: **0**
- Actualiteitendebatten: **3**
- Afronding commissiedebatten: **105**

Raadscommissies

- Raadscommissievergaderingen: **138**
- Werkbezoeken/werkbesprekingen raadscommissies: **49**

Gemeenteraad Den Haag 2024 in cijfers

Gemeenteraad

Vergaderingen

18

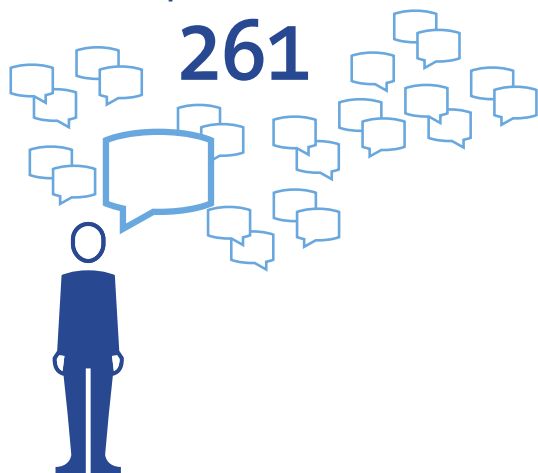

Gemiddelde vergaderduur

10 uur en 16 minuten

Aantal insprekers

261

Instrumenten gemeenteraad

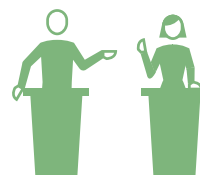
Initiatiefvoorstellen

16

Interpellaties

0

Afronding debat uit de commissie

105

Tweeminutendebatten

0

Actualiteitendebatten

3

Vragen

Schriftelijk

Mondeling

2

Amendementen

Ingediend

123

Aangenomen

61

Moties

Ingediend

788

Aangenomen

393

Moties per begroting

Ingediend

96

Aangenomen

34

De griffie

De raad krijgt ondersteuning van de medewerkers van de griffie. De griffie bereidt de vergaderingen voor, stuurt alle raadsvoorstellen en andere ingekomen stukken rond en zorgt ervoor dat de vergaderingen goed verlopen.

Ook verzorgt de griffie de communicatie vanuit de gemeenteraad en worden er door de griffie regelmatig voorlichtings- en participatiebijeenkomsten georganiseerd. De griffier geeft leiding aan de griffie, is eerste adviseur van de gemeenteraad en ondersteunt de burgemeester in zijn rol als voorzitter van de raad.

In 2023 heeft de griffier een reorganisatietraject in gang gezet met als doel de organisatie van de griffie toekomstbestendig in te richten. Het doel van deze reorganisatie is zorgen voor een betere ondersteuning van de raad en meer doorgroeimogelijkheden voor de medewerkers. Het reorganisatietraject is in het voorjaar van 2024 afgerond.

In 2024 zijn er een aantal personele wisselingen geweest bij de griffie. Ook hebben een aantal personen in het kader van de reorganisatie een andere functie gekregen. Thomas Bolding is de Haagse griffie komen versterken als raadsadviseur, een nieuwe functie die in het kader van de versterking van de griffie is gecreëerd. Commissiesecretaris Faraz Safavi Nic heeft de griffie verlaten. In zijn plaats is Asmae Bitit het team van de commissiesecretarissen komen versterken. Marjolein Woudstra, van het team communicatie en voorlichting, was een groot deel van 2024 met zwangerschapsverlof en werd vervangen door Jasper de Pater, die weer terugkeerde bij de griffie. Daarnaast werd dit team van januari tot augustus ook ondersteund door een gemeentelijke trainee: Farieha Mirzada.

Personeelsvertegenwoordiging

In aanloop naar de reorganisatie bij de griffie is in 2023 een personeelsvertegenwoordiging ingesteld. In 2024 bestond deze uit Dorien van der Velde (voorzitter), Carla van der Woude, Kees Stassen en Lies Roest.

Begin 2024 bracht de personeelsvertegenwoordiging een positief advies uit over het plan van aanpak voor de reorganisatie van de Haagse Griffie. Na afronding van de reorganisatie is in overleg met de griffier afgesproken om elk kwartaal een overleg te houden. In dat kader vond in het najaar een overleg plaats tussen de personeelsvertegenwoordiging en de griffier. Tijdens dit overleg kwamen onder andere de evaluatie van de reorganisatie, het ontwikkelplan van de griffie, de uitkomsten van het medewerkersonderzoek en de piketdiensten aan bod.

